

Obsah

Seznam autorů	VI
Předmluva	XII
Předmluva	XIII
Slovo editora úvodem	XIV

1 Historie očkování dětí a očkovacího kalendáře 1

Roman Chlábek

1.1 Očkování proti pravým neštovicím	2
1.2 Očkování proti vzteklině	3
1.3 Očkování proti choleře	5
1.4 Očkování proti záškrtu	5
1.5 Očkování proti břišnímu tyfu	5
1.6 Očkování proti chřipce	6
1.7 Očkování proti tuberkulóze	6
1.8 Očkování proti dětské přenosné obrně	7
1.9 Očkování proti černému kašli	8
1.10 Očkování proti spalničkám	8
1.11 Očkování proti příušnicím	8
1.12 Očkování proti zarděnkám	9
1.13 Očkování proti virové hepatitidě typu B	9
1.14 Očkování proti pneumokokovým onemocněním	9
1.15 Očkování proti <i>Haemophilus influenzae</i> b	10
1.16 Očkování proti planým neštovicím	10
1.17 Očkování proti infekci lidským papilomavirem	10
1.18 Očkování proti rotavirovým gastroenteritidám	11
1.19 Očkování proti invazivním meningokokovým onemocněním	11
1.20 Očkování proti klíšťové encefalitidě	11
1.21 Očkování proti onemocnění covid-19	12
1.22 Očkování proti virové hepatitidě A	12
1.23 Očkování proti žluté zimnici	12
1.24 Očkování proti dengue	13
1.25 Očkování proti malárii	13
1.26 Historie očkovacího kalendáře a národní imunizační program	13

2 Imunologické vakcinologické minimum 19

Miloš Jeseňák, Zuzana Rennerová, Ingrid Urbančíková

2.1 Imunita a imunitní systém – základné definície	19
2.2 Nešpecifická imunita	20
2.3 Špecifická imunita	22
2.4 Orgány imunitného systému	25
2.5 Očkovanie, imunizácia a základné princípy postvakcinačnej imunity	26
2.6 Vakcíny, ich zloženie a základné rozdelenie	27
2.7 Mechanizmus účinku a faktory ovplyvňujúce postvakcinačnú odpoveď	29

3	Očkovací látky pro děti	33
	<i>Roman Chlábek</i>	
3.1	Typy očkovacích látek	33
3.2	Rozdělení očkovacích látek	33
3.3	Složení očkovacích látek	38
3.4	Metody aplikace očkovacích látek	39
3.5	Dezinfekce místa aplikace	42
3.6	Metody pro zmírnění nepohodlí a bolesti spojené s očkováním	42
3.7	Očkovací schéma	43
3.8	Odstupy mezi očkováním a simultánní aplikací	44
4	Členění očkování dětí	47
	<i>Roman Chlábek</i>	
4.1	Pravidelná očkování	47
4.2	Zvláštní očkování	48
4.3	Mimořádná očkování	48
4.4	Očkování proti vzteklině nebo proti tetanu při úrazech, poraněních, nehojících se ranách a před některými léčebnými výkony	49
4.5	Očkování na vlastní žádost	49
4.6	Povinná očkování	49
4.7	Doporučená očkování	49
5	Bezpečnost očkování dětí	51
	<i>Šárka Rumlarová</i>	
5.1	Klinické hodnocení vakcín v dětském věku	51
5.2	Nežádoucí účinky a reakce po očkování	52
5.3	Hlášení podezření na nežádoucí účinky očkovací látky	55
5.4	Kontraindikace očkování	57
5.5	Simultánní aplikace očkovacích látek, individuální očkovací schémata	59
5.6	Léčba nežádoucích účinků po očkování	62
6	Národní imunizační programy	65
	<i>Roman Chlábek, Michaela Špačková</i>	
6.1	Světový imunizační program	65
6.2	Evropský imunizační program, evropské očkovací kalendáře	67
6.3	Národní imunizační program, český očkovací kalendář pro děti	68
6.4	Negativní vlivy na imunizační programy	72
6.5	Národní imunizační komise a technické poradní skupiny pro očkování	72
6.6	Národní imunizační programy	73
7	Promeškané intervaly v očkování a záchytná schémata	77
	<i>Daniel Dražan</i>	
7.1	Intervaly mezi vakcínami a záchytná schémata	77
7.2	Rotavirové vakcíny	78
7.3	Meningokokové vakcíny	78
7.4	Pneumokokové vakcíny	79
7.5	Kombinace obsahující DTaP, Tdap a tetanický toxoid	79
7.6	MMR	79

7.7	Varicella	81
7.8	HPV vakcíny	81
8	Očkování v ordinaci PLDD	83
	<i>Alena Šebková</i>	
8.1	Organizace očkování u dětí	83
8.2	Objednávání a skladování vakcín	85
8.3	Správná očkovačá technika	85
8.4	Strategie aplikace očkovací látky	86
8.5	Odmítání očkování, komunikace PLDD s rodiči dítěte	87
9	Právo a legislativa očkování	91
	<i>Zdeněk Zíma</i>	
9.1	Historie legislativy vztahující se k očkování	91
9.2	Postavení očkování v současném právním řádu	94
9.3	Vymahatelnost povinného očkování	100
9.4	Úhrada očkování	107
9.5	Evidence provedených očkování a metody sledování proočkovanosti	110
10	Proočkovanost dětské populace	115
	<i>Roman Chlíbaek, Hana Cabrnachová, Ladislav Dušek</i>	
10.1	Globální proočkovanost	116
10.2	Proočkovanost v Česku	117
10.3	Proočkovanost DTaP-IPV-Hib-HepB (hexavakcína)	117
10.4	Proočkovanost kojenců proti pneumokokovým nákazám	119
10.5	Proočkovanost dětí proti spalničkám, zarděnkám a příušnicím	120
10.6	Proočkovanost Tdap a Tdap-IPV	121
10.7	Proočkovanost proti lidskému papilomaviru u dívek a u chlapců	123
10.8	Proočkovanost dětí proti meningokokovým infekcím u kojenců a batolat	126
10.9	Vliv pandemie covidu-19 na proočkovanost	126
10.10	Proočkovanost mezi státy Evropské unie	126
10.11	Nový systém sledování proočkovanosti	130
11	Očkování dětí proti vybraným infekčním onemocněním	133
	<i>Kateřina Fabiánová, Jan Smetana, Lenka Petroušová, Roman Prymula, Pavel Kosina, Roman Chlíbaek, Jan Kynčl, Petr Pazdiora, Jiří Wallenfels</i>	
11.1	Očkování proti záškrtu, tetanu a černému kašli	133
11.2	Očkování proti dětské přenosné obrně	146
11.3	Očkování proti invazivním onemocněním	152
11.4	Očkování proti příušnicím, spalničkám a zarděnkám	171
11.5	Očkování proti varicelle (planým neštovicím)	178
11.6	Očkování proti virovým hepatitidám	180
11.7	Očkování proti onemocněním asociovaným s lidským papilomavirem	186
11.8	Očkování proti klíšťové encefalitidě	193
11.9	Očkování proti chřipce	200
11.10	Očkování proti rotavirovým infekcím	203
11.11	Očkování proti tuberkulóze	218
11.12	Očkování proti vzteklině	223
11.13	Imunizace dětí proti respiračnímu syncytiálnímu viru	225

12	Očkování ve speciálních situacích	235
	<i>Roman Chlábek, Hana Malcová, Katarína Mitrová, Pavel Kosina, Šárka Rumlarová, Kateřina Fabiánová, Jan Kynčl, Daniel Dražan, Hana Cabrnachová</i>	
12.1	Očkování předčasně narozených dětí	235
12.2	Očkování dětí s diabetes mellitus	242
12.3	Očkování dětí s hyposplenií/asplenií	248
12.4	Očkování dětí se systémovým autoimunitním onemocněním	254
12.5	Očkování dětských pacientů se zánětlivým střevním onemocněním	258
12.6	Očkování dětí s imunosupresivní terapií	263
12.7	Očkování dětí s onkologickým onemocněním	267
12.8	Očkování dětí s biologickou léčbou	275
12.9	Očkování u dětí vzhledem k anestezii a operačním výkonům	281
12.10	Očkování těhotných žen proti vybraným infekčním onemocněním – strategie ochrany matky a dítěte	283
12.11	Očkování dětí před transplantací a po transplantaci solidních orgánů	289
13	Očkování dětí před cestou do zahraničí	297
	<i>Šárka Rumlarová, Pavel Kosina</i>	
13.1	Povinná očkování v České republice	297
13.2	Doporučená očkování v České republice	298
13.3	Cestovatelská očkování	299
14	Vliv očkování dětí na dospělé populaci	303
	<i>Michaela Špačková, Roman Chlábek</i>	
14.1	Zdravotní vlivy	303
14.2	Ekonomické dopady	306
14.3	Sociální aspekty	308
15	Fake news v diskusích o očkování	311
	<i>Jiří Mareš</i>	
15.1	Používané odborné termíny	312
15.2	Příklady falešných zpráv	313
15.3	„Psychologické očkování“ osob proti dezinformacím, které jsou šířeny na sociálních sítích	314
15.4	Jak postupovat, abychom zabránili dalšímu šíření dezinformací?	316
15.5	Jak vyvracet dezinformace o očkování?	318
15.6	Dosavadní závěry výzkumů	318
16	Očkování dětí proti covidu-19	323
	<i>Roman Chlábek</i>	
16.1	Očkovací strategie proti covidu-19 u dětí	324
16.2	Složení vakcín	324
16.3	Očkovací schéma	325
16.4	Bezpečnost a reaktogenita očkování	326
16.5	Účinnost a efektivita očkování u dětí	326
16.6	Doporučení k očkování	326
16.7	Doporučení pro jednotlivé zdravotní stavy	328

17 Perspektivy ve vývoji a použití očkovacích látek u dětí 331

Roman Chlábek

17.1	Vakcína proti infekci RSV	334
17.2	Vakcína proti malárii	334
17.3	Vakcína proti sedmé dětské nemoci	335
17.4	Vakcína proti infekci cytomegalovirem	336
17.5	Vakcína proti infekci streptokokem skupiny B	336
17.6	Vakcíny proti infekcím lidským metapneumovirem a virem parainfluenzy 3	337
17.7	Vakcína proti opičím neštovicím	337
17.8	Protinádorové vakcíny	338
17.9	Další vakcíny	339

Seznam zkratk	340
---------------------	-----

Souhrn	344
--------------	-----

Summary	344
---------------	-----

Rejstřík	345
----------------	-----

Medailony autorů	351
------------------------	-----